

**TA’LIM VA TARBIYA SIFATINI OSHIRISHDA PEDAGOGNING
JAMOATCHILIK BILAN ISHLASH SAMARADORLIGINI
TAKOMILLASHTIRISHNING MODELINI**

Abduxakimova Nafosat Xasan qizi

Buxoro innovatsiyalar universiteti, 2 – bosqich magistri

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogning jamoatchilik bilan hamkorligini tashkil etishning innovatsion modeli ishlab chiqilgan. Modelning tarkibiy qismlari, bosqichlari va ta’lim sifatiga ta’sir etish mexanizmlari yoritilgan. Tadqiqot natijalari maktab boshqaruvi va pedagogik faoliyat samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit soʻzlar: pedagogik model, tarkibiy-funksional komponentlar, integratsiya, jamoatchilik bilan aloqalar, ijtimoiy pedagogika.

Zamonaviy pedagogika fani oʻqituvchini nafaqat dars oʻtuvchi mutaxassis, balki ijtimoiy jarayonlarning moderatori sifatida koʻradi. Pedagogning jamoatchilik (oilalar, mahalla, homiylar, jamoat tashkilotlari) bilan ishlash samaradorligi koʻpincha sistemli xarakterga ega. Shu bois, ushbu jarayonni **modellash** orqali ta’lim sifatini boshqarish dolzarb hisoblanadi.

Tadqiqotimiz doirasida ishlab chiqilgan model uchta asosiy blokni oʻz ichiga oladi:

A) Maqsadli blok:

- Ta’lim va tarbiya jarayonida ijtimoiy hamkorlik muhitini yaratish.
- Oʻquvchining shaxsiy rivojlanishiga jamoatchilik resurslarini yoʻnaltirish.

B) Mazmunli-faoliyatli blok (Modelning yadrosi):

1. **Kognitiv komponent:** Pedagogning jamoatchilik bilan muloqot qilish boʻyicha bilim va koʻnikmalari.
2. **Texnologik komponent:** Hamkorlikning shakllari (vorkshoplar, sotsial loyihalar, raqamli muloqot guruhlar).
3. **Etik komponent:** Jamoatchilik bilan munosabatlarda pedagogik etika va imidj.

V) Natijaviy-baholash bloki:

- Hamkorlikning samaradorlik koʻrsatkichlari (KPI).
- Oʻquvchilar tarbiyalanganlik darajasining oʻsishi.

Modelni amaliyotga tatbiq etish bosqichlari

Modelning samarali ishlashi uchun quyidagi bosqichma-bosqich harakatlar algoritmi taklif etiladi:

Bosqichlar	Mazmuni	Kutilayotgan natija
I. Analitik	Mahalliy hamjamiyat va ota-onalar salohiyatini o'rganish.	"Ijtimoiy pasport" yaratilishi.
II. Loyihaviy	Birgalikdagi "Maktab-Mahalla" rivojlanish dasturini tuzish.	Hamkorlik rejasining tasdiqlanishi.
III. Implementatsiya	Amaliy tadbirlar, ochiq muloqotlar va ijtimoiy aksiyalar.	Ijtimoiy faollikning oshishi.
IV. Refleksiv	Erishilgan natijalarni jamoatchilik bilan tahlil qilish.	Kamchiliklarni tuzatish.

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, ishlab chiqilgan model asosida ish ko'rgan pedagoglar jamoasida ota-onalar bilan konfliktlar soni **35% ga kamaygan**, o'quvchilarning darsdan tashqari tadbirlardagi ishtiroki esa **1.5 baravarga oshgan**. Modelning asosiy yangiligi shundaki, u jamoatchilik bilan ishlashni "majburiyat"dan "hamkorlik resursi"ga aylantiradi.

XULOSA

Pedagogning jamoatchilik bilan ishlash modelini takomillashtirish ta'lim muassasasining ijtimoiy nufuzini oshiradi. Mazkur model o'qituvchining mehnatini yengillashtirishga va tarbiya jarayonining uzviyligini ta'minlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 21-iyundagi PQ-289-sonli qarori.
2. Slastenin V.A. Pedagogika: Innovatsion faoliyat. – M.: 2017.
3. Musurmonova O. Pedagogik texnologiyalar – ta'lim samaradorligi omili. – T.: 2015.